

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Κώδικας συμπεριφοράς ανώτατων λειτουργών της ΕΚΤ

(2022/C 478/03)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ως όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) υποχρεούται να υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και να διασφαλίζει τα υψηλότερα πρότυπα ακεραιότητας. Ενόψει τούτου προσεγγίζει την εταιρική διακυβέρνηση με γνώμονα τη λογοδοσία, τη διαφάνεια και τα υψηλότερα πρότυπα δεοντολογίας. Η τήρηση των εν λόγω αρχών αποτελεί βασικό στοιχείο της αξιοπιστίας της και κατέχει κεντρική σημασία για την εδραίωση της εμπιστοσύνης των ευρωπαίων πολιτών.
- (2) Η επαγγελματική δεοντολογία και το υψηλό επίπεδο συμπεριφοράς που οι τρίτοι μπορούν να αναμένουν από την ΕΚΤ και τους ανώτατους λειτουργούς της έχουν αναγνωριστεί από την ίδρυσή της ως βασικές προϋποθέσεις για τη διαφύλαξη της φήμης της.
- (3) Τη θέσπιση του πρώτου κώδικα συμπεριφοράς της ΕΚΤ ⁽¹⁾ το 2001 ακολούθησε η θέσπιση ειδικού κώδικα συμπεριφοράς των μελών του διοικητικού συμβουλίου ⁽²⁾ το 2002, ο οποίος αναθεωρήθηκε το 2006 ⁽³⁾, ενώ το 2006 θεσπίστηκε ο συμπληρωματικός κώδικας κριτηρίων δεοντολογίας για τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής ⁽⁴⁾, ο οποίος αναθεωρήθηκε το 2010 ⁽⁵⁾.
- (4) Εξάλλου, το 2014, κατόπιν της ίδρυσης του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (ΕΕΜ) με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου ⁽⁶⁾, με τον οποίο ανατέθηκαν στην ΕΚΤ ειδικά καθήκοντα όσον αφορά την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, θεσπίστηκε ο κώδικας συμπεριφοράς των μελών του εποπτικού συμβουλίου ⁽⁷⁾.
- (5) Επιπλέον, τον Ιανουάριο του 2015 η ΕΚΤ έθεσε σε ισχύ ενισχυμένο πλαίσιο δεοντολογίας για τα μέλη του προσωπικού της ⁽⁸⁾ και ίδρυσε το γραφείο συμμόρφωσης και διακυβέρνησης και την ανώτατη επιτροπή δεοντολογίας ⁽⁹⁾, καθήκον της οποίας είναι να συμβουλεύει με συνέπεια τα μέλη των ανώτατων οργάνων της ΕΚΤ αναφορικά με τους επιμέρους κώδικες συμπεριφοράς που τα διέπουν.

⁽¹⁾ Κώδικας συμπεριφοράς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ C 76 της 8.3.2001, σ. 12).

⁽²⁾ Κώδικας συμπεριφοράς των μελών του διοικητικού συμβουλίου (ΕΕ C 123 της 24.5.2002, σ. 9).

⁽³⁾ Μνημόνιο συνεννόησης για την τροποποίηση του μνημονίου συνεννόησης σχετικά με ορισμένο κώδικα συμπεριφοράς των μελών του διοικητικού συμβουλίου (ΕΕ C 10 της 16.1.2007, σ. 6).

⁽⁴⁾ Συμπληρωματικός κώδικας κριτηρίων δεοντολογίας για τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ C 230 της 23.9.2006, σ. 46).

⁽⁵⁾ Συμπληρωματικός κώδικας κριτηρίων δεοντολογίας για τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ C 104 της 23.4.2010, σ. 8).

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).

⁽⁷⁾ Κώδικας συμπεριφοράς των μελών του εποπτικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ C 93 της 20.3.2015, σ. 2).

⁽⁸⁾ Το πλαίσιο δεοντολογίας της ΕΚΤ (ΕΕ C 204 της 20.6.2015, σ. 3).

⁽⁹⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2015/433 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 17ης Δεκεμβρίου 2014, σχετικά με τη σύσταση επιτροπής δεοντολογίας και τον εσωτερικό της κανονισμό (ΕΚΤ/2014/59) (ΕΕ L 70 της 14.3.2015, σ. 58).

- (6) Οι κατευθυντήριες γραμμές (ΕΕ) 2015/855 (ΕΚΤ/2015/11)⁽¹⁰⁾ και (ΕΕ) 2015/856 (ΕΚΤ/2015/12)⁽¹¹⁾ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προβλέπουν κοινούς ελάχιστους κανόνες δεοντολογίας για το Ευρωσύστημα και τον ΕΕΜ. Για να διασφαλιστεί ότι το πλαίσιο δεοντολογίας του Ευρωσυστήματος και το πλαίσιο δεοντολογίας του ΕΕΜ συνεχίζουν να αντικατοπτρίζουν κατάλληλα πρότυπα και βέλτιστες πρακτικές που αποτυπώνουν τις εξελίξεις αιχμής στην κοινότητα των κεντρικών τραπεζών και των εποπτικών αρχών, καθώς και σε επίπεδο θεσμικών οργάνων της ΕΕ, οι κατευθυντήριες γραμμές (ΕΕ) 2015/855 (ΕΚΤ/2015/11) και (ΕΕ) 2015/856 (ΕΚΤ/2015/12) πρόκειται να καταργηθούν και να αντικατασταθούν από την 1η Ιουνίου 2023 από την κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2021/2253 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2021/49)⁽¹²⁾ και την κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2021/2256 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2021/50)⁽¹³⁾, αντίστοιχα.
- (7) Η ΕΚΤ εκφράζει γνήσιο ενδιαφέρον για την αρχή η οποία επιτάσσει την υπαγωγή όλων των μελών των ανώτατων οργάνων της στους ίδιους κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς και τη συμμόρφωσή τους με αυτούς, στο μέτρο του δυνατού και εφόσον τούτο υπαγορεύεται από την αρχή της αναλογικότητας. Για τον σκοπό αυτό το διοικητικό συμβούλιο ανέθεσε στην επιτροπή δεοντολογίας την εντολή να εξετάσει τη δυνατότητα θέσπισης ενιαίου κώδικα συμπεριφοράς, η οποία στη συνέχεια κατήρτισε τον κώδικα συμπεριφοράς ανώτατων λειτουργών της ΕΚΤ που εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο στις 5 Δεκεμβρίου 2018 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2019 (εφεξής ο «ενιαίος κώδικας του 2019»).
- (8) Πέραν της έμπνευσης που αντλεί από τις διατάξεις και το σκεπτικό του ενισχυμένου πλαισίου δεοντολογίας για τα μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ, ο ενιαίος κώδικας του 2019 αντανακλά τις βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζονται στις κοινότητες των κεντρικών τραπεζών και εποπτικών αρχών και στα λοιπά όργανα της ΕΕ, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τα ιδιαίτερα θεσμικά χαρακτηριστικά και την ανεξαρτησία της ΕΚΤ.
- (9) Με την έγκριση του ενιαίου κώδικα του 2019 το διοικητικό συμβούλιο στόχευε στην εφαρμογή των υψηλότερων προτύπων επαγγελματικής δεοντολογίας στα μέλη των ανώτατων οργάνων του, ώστε αυτά να αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση και πηγή έμπνευσης για το σύνολο των εργαζομένων του Ευρωσυστήματος, του ΕΣΚΤ και του ΕΕΜ ως προς την τήρηση των συγκεκριμένων προτύπων κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.
- (10) Λόγω του αυξημένου δημόσιου ελέγχου των ιδιωτικών χρηματοοικονομικών συναλλαγών των ανώτατων λειτουργών της ΕΚΤ και για να διαφυλαχθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών της Ένωσης στην αμερόληπτη εκτέλεση των καθηκόντων τους, η επιτροπή δεοντολογίας έλαβε εντολή να επανεξετάσει τον ενιαίο κώδικα του 2019 και στη συνέχεια εκπόνησε αναθεωρημένη έκδοσή του την οποία πρόκειται να εγκρίνει τώρα το διοικητικό συμβούλιο. Προκειμένου να ρυθμιστούν πιθανά ευαίσθητα ζητήματα που συνδέονται με τον ρόλο των ανώτατων λειτουργών της ΕΚΤ στη νομισματική πολιτική και την τραπεζική εποπτεία, ο ενιαίος κώδικας του 2019 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να συμπεριλάβει διατάξεις που: i) περιορίζουν τις επιλέξιμες επενδύσεις, προσδιορίζοντας τα μέσα στα οποία επιτρέπεται να επενδύουν οι ανώτατοι λειτουργοί· ii) προβλέπουν μεσομακροπρόθεσμο επενδυτικό ορίζοντα, καθορίζοντας ελάχιστη περίοδο διακράτησης ενός έτους και εισάγοντας απαίτηση για εκ των προτέρων ειδοποίηση για συναλλαγές μεγάλης αξίας· iii) ενισχύουν τη διαφάνεια των ιδιωτικών χρηματοοικονομικών συναλλαγών των μελών· και iv) εισάγουν εσωτερική διαδικασία γνωστοποίησης ορισμένων ιδιωτικών οικονομικών συναλλαγών των συζύγων/συντρόφων και ανήλικων τέκνων των μελών. Επιπλέον, προκειμένου να μετριαστούν οι περιπτώσεις στις οποίες δίδεται η εντύπωση ότι συντελείται κατάχρηση μη δημοσίων πληροφοριών αποκτώμενων στη διάρκεια της θητείας των ως άνω προσώπων, η εφαρμογή των κανόνων για τις ιδιωτικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές θα πρέπει να παραταθεί για περίοδο έξι μηνών μετά τη λήξη της θητείας τους.

⁽¹⁰⁾ Κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2015/855 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 12ης Μαρτίου 2015, για τον καθορισμό των αρχών πλαισίου δεοντολογίας του Ευρωσυστήματος και την κατάργηση της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2002/6 για τους ελάχιστους κανόνες που η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες εφαρμόζουν κατά τη διενέργεια πράξεων νομισματικής πολιτικής και πράξεων συναλλάγματος με τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ και κατά τη διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της ΕΚΤ (ΕΚΤ/2015/11) (ΕΕ L 135 της 2.6.2015, σ. 23).

⁽¹¹⁾ Κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2015/856 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 12ης Μαρτίου 2015, για τον καθορισμό των αρχών πλαισίου δεοντολογίας του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΚΤ/2015/12) (ΕΕ L 135 της 2.6.2015, σ. 29).

⁽¹²⁾ Κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2021/2253 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 2ας Νοεμβρίου 2021, για τον καθορισμό των αρχών του πλαισίου δεοντολογίας του Ευρωσυστήματος (ΕΚΤ/2021/49) (ΕΕ L 454 της 17.12.2021, σ. 7).

⁽¹³⁾ Κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2021/2256 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 2ας Νοεμβρίου 2021, για τον καθορισμό των αρχών του πλαισίου δεοντολογίας του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (ΕΚΤ/2021/50) (ΕΕ L 454 της 17.12.2021, p. 21).

- (11) Προκειμένου να εφαρμοστούν οι προαναφερθείσες τροποποιήσεις, ο ενιαίος κώδικας του 2019 θα αντικατασταθεί από τον παρόντα αναθεωρημένο κώδικα με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2023. Ο παρών κώδικας θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2023 προκειμένου να παράσχει στους ανώτατους λειτουργούς της ΕΚΤ την απαραίτητη μεταβατική περίοδο για να εξοικειωθούν με τους αναθεωρημένους κανόνες,

ΕΝΕΚΡΙΝΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΕΝΙΑΙΟ ΚΩΔΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΤΗΣ ΕΚΤ:

ΜΕΡΟΣ Ι

Αντικείμενο

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1.1 Ο παρών κώδικας εφαρμόζεται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και του εποπτικού συμβουλίου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως μελών ανώτατων οργάνων της ΕΚΤ, καθώς και στα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής. Στο πεδίο εφαρμογής του εμπίπτουν επίσης μέλη του διοικητικού συμβουλίου και του εποπτικού συμβουλίου όταν ενεργούν υπό την ιδιότητα μέλους της διευθύνουσας επιτροπής και της επιτροπής μεσολάβησης, κατά περίπτωση, καθώς και εκπρόσωποι εθνικών κεντρικών τραπεζών που παρίστανται σε συνεδριάσεις του εποπτικού συμβουλίου στις περιπτώσεις που η εθνική αρμόδια αρχή (ΕΑΑ) δεν είναι η εθνική κεντρική τράπεζα (ΕθνΚΤ) (τα πρόσωπα των ως άνω εδαφίων εφεξής καλούνται συλλογικά τα «μέλη»).

1.2 Εφόσον τούτο προβλέπεται ρητά στον παρόντα κώδικα, οι διατάξεις του εφαρμόζονται επίσης σε πρόσωπα που αντικαθιστούν μέλη σε συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου ή του εποπτικού συμβουλίου (εφεξής οι «αναπληρωτές») κατά την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους που σχετίζονται με τα ανώτατα αυτά όργανα. Για τους σκοπούς του παρόντα κώδικα ως «ανώτατα όργανα της ΕΚΤ» νοούνται το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ, η εκτελεστική επιτροπή της ΕΚΤ και το εποπτικό συμβούλιο της ΕΚΤ.

1.3 Ο παρών κώδικας δεν έχει εφαρμογή σε πρόσωπα που συνοδεύουν όσους παρίστανται στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου ή του εποπτικού συμβουλίου. Ωστόσο, εφόσον πρόκειται να παραστούν για πρώτη φορά σε συνεδρίαση, τα εν λόγω πρόσωπα οφείλουν να υπογράψουν δήλωση δεοντολογικής συμπεριφοράς, το περιεχόμενο της οποίας καλύπτει την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων, την απαγόρευση χρήσης εμπιστευτικών πληροφοριών και τους κανόνες του επαγγελματικού απορρήτου (εφεξής η «δήλωση δεοντολογικής συμπεριφοράς») ⁽¹⁴⁾.

1.4 Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου καλούνται να υπογράψουν τη δήλωση δεοντολογικής συμπεριφοράς. Την ίδια δήλωση υποχρεούνται επίσης να υπογράψουν τα μέλη της επιτροπής επιθεώρησης, της επιτροπής δεοντολογίας, του διοικητικού συμβουλίου επανεξέτασης και οι αναπληρωτές τους, κατά περίπτωση.

1.5 Καθώς τα μέλη του προσωπικού της ΕΚΤ που παρίστανται σε συνεδριάσεις ανώτατων οργάνων της ΕΚΤ καλύπτονται επαρκώς από το πλαίσιο δεοντολογίας, δεν υποχρεούνται να υπογράψουν τη δήλωση δεοντολογικής συμπεριφοράς.

1.6 Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς τις διατάξεις του παρόντα κώδικα ή ως προς την πρακτική εφαρμογή τους ζητείται η γνώμη της επιτροπής δεοντολογίας η οποία συστάθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2015/433 (ΕΚΤ/2014/59) ⁽¹⁵⁾.

Άρθρο 2

Αντίθετες διατάξεις εθνικής νομοθεσίας και συρροή πλαισίων δεοντολογίας

2.1 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να ενημερώνουν χωρίς υπαίτια καθυστέρηση την επιτροπή δεοντολογίας για οποιοδήποτε κώλυμα ως προς την τήρηση του παρόντα κώδικα, περιλαμβανομένων όσων απορρέουν από αντίθετες διατάξεις εθνικής νομοθεσίας.

2.2 Ο παρών κώδικας ισχύει με την επιφύλαξη της εφαρμογής αυστηρότερων δεοντολογικών κανόνων της εθνικής νομοθεσίας σε σχέση με τα μέλη και τους αναπληρωτές.

⁽¹⁴⁾ Βλ. υπόδειγμα δήλωσης δεοντολογικής συμπεριφοράς.

⁽¹⁵⁾ Βλ. υποσημείωση 9.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Πρότυπα δεοντολογικής συμπεριφοράς

Άρθρο 3

Βασικές αρχές

3.1 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να ασκούν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους τηρώντας αυστηρά τις διατάξεις της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το «καταστατικό του ΕΣΚΤ»), του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013, του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ⁽¹⁶⁾ και του εσωτερικού κανονισμού του εποπτικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ⁽¹⁷⁾, κατά περίπτωση.

3.2 Κατά την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να τηρούν τα υψηλότερα πρότυπα δεοντολογικής συμπεριφοράς και ακεραιότητας. Καλούνται να ενεργούν με εντιμότητα, ανεξαρτησία, αμεροληψία, διακριτικότητα και να παραμερίζουν το προσωπικό συμφέρον. Οφείλουν να έχουν επίγνωση της σπουδαιότητας των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους, να λαμβάνουν υπόψη τον δημόσιο χαρακτήρα του λειτουργήματός τους και να συμπεριφέρονται κατά τρόπο που εμπνέει την τήρηση δεοντολογικής συμπεριφοράς εντός του Ευρωσυστήματος, του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και του ΕΕΜ και διαφυλάσσει και προάγει την εμπιστοσύνη του κοινού στην ΕΚΤ.

Άρθρο 4

Επαγγελματικό απόρρητο

4.1 Λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου που απορρέουν από το άρθρο 37 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και από το άρθρο 27 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να μην αποκαλύπτουν πληροφορίες οι οποίες διέπονται από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, αποκτώνται κατά την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους και δεν έχουν δημοσιοποιηθεί ούτε είναι προσβάσιμες στο κοινό (εφεξής οι «εμπιστευτικές πληροφορίες»), εξαιρουμένων όσων σκόπιμα αποκαλύπτονται στο πλαίσιο συμφωνημένης επικοινωνιακής στρατηγικής της ΕΚΤ. Ειδικότερα, τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να μην αποκαλύπτουν εμπιστευτικές πληροφορίες στο πλαίσιο δημόσιων ομιλιών ή δηλώσεων ή στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και να μεταχειρίζονται τις εν λόγω πληροφορίες σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανόνες περί μεταχείρισης ευαίσθητων πληροφοριών του ΕΣΚΤ και του ΕΕΜ. Τα μέλη και οι αναπληρωτές εξακολουθούν να δεσμεύονται από το επαγγελματικό απόρρητο σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ακόμη και αφότου παύσουν να ασκούν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους στην ΕΚΤ.

4.2 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα μέλη του προσωπικού της οικείας ΕθνΚΤ ή/και ΕΑΑ, αφενός, αποκτούν πρόσβαση σε εμπιστευτικές πληροφορίες μόνο για τους σκοπούς άσκησης των καθηκόντων τους και σύμφωνα με την εκάστοτε εφαρμοστέα πολιτική εμπιστευτικότητας και, αφετέρου, ότι είναι ενήμερα ως προς τις απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου του άρθρου 4.1, τις οποίες οφείλουν να τηρούν αυστηρά.

Άρθρο 5

Διαχωρισμός της εποπτικής λειτουργίας από τη λειτουργία της νομισματικής πολιτικής

5.1 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να τηρούν τον διαχωρισμό των ειδικών καθηκόντων της ΕΚΤ σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία από τα καθήκοντα νομισματικής πολιτικής της και άλλα καθήκοντα. Ανάλογα με την περίπτωση οφείλουν να συμμορφώνονται με την απόφαση ΕΚΤ/2014/39 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ⁽¹⁸⁾ και με τυχόν κανόνες που η ίδια θεσπίζει βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου.

⁽¹⁶⁾ Βλ. απόφαση ΕΚΤ/2004/2 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 19ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ L 80 της 18.3.2004, σ. 33).

⁽¹⁷⁾ Εσωτερικός κανονισμός του εποπτικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ L 182 της 21.6.2014, σ. 56).

⁽¹⁸⁾ Απόφαση ΕΚΤ/2014/39 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 17ης Σεπτεμβρίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή του διαχωρισμού μεταξύ της λειτουργίας νομισματικής πολιτικής και της εποπτικής λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ L 300 της 18.10.2014, σ.57).

5.2 Κατά την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου και οι αναπληρωτές τους οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου και να μην παρεμβαίνουν στα μη εποπτικά καθήκοντα της ΕΚΤ, επιδεικνύοντας πάντως τον δέοντα σεβασμό στα ειδικά καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του αντιπροέδρου του εποπτικού συμβουλίου.

Ανεξαρτησία

Άρθρο 6

Αρχή της ανεξαρτησίας

Λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 130 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το άρθρο 7 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και το άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, κατά την άσκηση των εξουσιών και την εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να ενεργούν με ανεξαρτησία και αντικειμενικότητα και με γνώμονα το συμφέρον της Ένωσης ως σύνολο, ανεξαρτήτως εθνικών ή προσωπικών συμφερόντων, και οφείλουν να μη ζητούν ούτε να δέχονται υποδείξεις από θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της ΕΕ, κυβερνήσεις κρατών μελών ή άλλους οργανισμούς.

Άρθρο 7

Ιδιωτικές δραστηριότητες και επίσημα αξιώματα

7.1 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να διασφαλίζουν ότι οι όποιες ιδιωτικές δραστηριότητές τους, αμειβόμενες ή μη, δεν επηρεάζουν δυσμενώς την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους και δεν προσβάλλουν τη φήμη της ΕΚΤ. Για τους σκοπούς του παρόντα κώδικα ως «ιδιωτικές δραστηριότητες» νοούνται οι δραστηριότητες τις οποίες αναλαμβάνουν τα μέλη και οι αναπληρωτές εκτός του πλαισίου της επίσημης ιδιότητάς τους.

7.2 Τα μέλη και οι αναπληρωτές μπορούν να αναλαμβάνουν ιδιωτικές δραστηριότητες σε δημόσιους, διεθνείς ή μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, καθώς και διδακτικές ή ακαδημαϊκές δραστηριότητες, εφόσον αυτές δεν εγείρουν ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων, π.χ. δεν σχετίζονται με εποπτευόμενες οντότητες ή με αντισυμβαλλόμενους σε πράξεις νομισματικής πολιτικής ή πράξεις συναλλάγματος του Ευρωσυστήματος. Στην περίπτωση ανάληψης ιδιωτικών δραστηριοτήτων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής οφείλουν να ζητούν τη ρητή έγκριση του διοικητικού συμβουλίου.

7.3 Τα μέλη και οι αναπληρωτές μπορούν να δέχονται αμοιβή και αποζημίωση για τα έξοδα που συνεπάγεται η άσκηση ιδιωτικών δραστηριοτήτων, εφόσον η αμοιβή ή αποζημίωσή τους είναι ανάλογη της ασκούμενης δραστηριότητας και κείται εντός των συνήθων ορίων.

7.4 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να μην αναλαμβάνουν επίσημα αξιώματα που μπορούν να δημιουργήσουν προσκόμματα στην ανεξαρτησία τους και οφείλουν να παραιτούνται από κάθε τέτοιο αξίωμα που ενδεχομένως κατέχουν. Για τους σκοπούς του παρόντα κώδικα ως «επίσημο αξίωμα» νοείται κάθε εξωτερική δραστηριότητα την οποία μέλος ή αναπληρωτής ασκεί υπό επίσημη ιδιότητα, ήτοι στο πλαίσιο των σχετικών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του.

7.5 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να ενημερώνουν γραπτώς την επιτροπή δεοντολογίας για τις ιδιωτικές δραστηριότητες που προτίθενται να ασκήσουν. Οφείλουν επίσης να την ενημερώνουν σε ετήσια βάση για κάθε τρέχουσα ιδιωτική δραστηριότητα και επίσημο αξίωμά τους.

Άρθρο 8

Σχέσεις με ομάδες συμφερόντων

Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να διατηρούν τον ανοικτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με αντιπροσωπευτικές ενώσεις και την κοινωνία των πολιτών κατ' επιταγή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχοντας πάντα επίγνωση της ανεξαρτησίας τους, των υποχρεώσεων τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου και των βασικών αρχών που θεσπίζει ο παρών κώδικας, ιδίως στις σχέσεις τους με ομάδες συμφερόντων. Οφείλουν επίσης να έχουν επίγνωση των κατευθυντήριων αρχών που διέπουν την εξωτερική επικοινωνία των ανώτατων λειτουργιών της ΕΚΤ⁽¹⁹⁾, καθώς και κάθε άλλου εφαρμοστέου κανόνα και κατευθυντήριας γραμμής, να επιδεικνύουν ιδιαίτερη σύνεση και να υιοθετούν τα κατάλληλα εχέγγυα όταν παρίστανται σε εκδηλώσεις περιορισμένης συμμετοχής ή όταν αποδέχονται ατομικές προσκλήσεις.

⁽¹⁹⁾ Βλ. κατευθυντήριες αρχές για την εξωτερική επικοινωνία των ανώτατων λειτουργιών της ΕΚΤ.

Άρθρο 9

Δημόσιες εμφανίσεις και δηλώσεις

- 9.1 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να εκτελούν τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους ως εκπρόσωποι ανώτατου οργάνου της ΕΚΤ και να υιοθετούν την ιδιότητά τους αυτή στις δημόσιες εμφανίσεις τους.
- 9.2 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να λαμβάνουν δεόντως υπόψη την ιδιότητά τους ως εκπροσώπων ανώτατου οργάνου της ΕΚΤ όταν προβαίνουν σε δημόσιες δηλώσεις επί θεμάτων που αφορούν το Ευρωσύστημα, το ΕΣΚΤ ή τον ΕΕΜ.
- 9.3 Στις περιπτώσεις επιστημονικής ή ακαδημαϊκής συνεισφοράς τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να καθιστούν σαφές ότι η συνεισφορά τους έχει προσωπικό χαρακτήρα και δεν εκφράζει τις απόψεις της ΕΚΤ.

Άρθρο 10

Δήλωση συμφερόντων

- 10.1 Κάθε μέλος οφείλει να υποβάλλει σε ετήσια βάση στην επιτροπή δεοντολογίας προς αξιολόγηση υπογεγραμμένη δήλωση συμφερόντων η οποία εν συνεχεία διαβιβάζεται στον/στην πρόεδρο και περιλαμβάνει πληροφορίες για την προηγούμενη επαγγελματική δραστηριότητα του μέλους, τις ιδιωτικές δραστηριότητές του, την κατοχή επίσημων αξιωμάτων, τα χρηματοοικονομικά συμφέροντά του και τυχόν αμειβόμενη επαγγελματική δραστηριότητα του ίδιου ή του/της συζύγου ή συντρόφου του που μπορεί να εγείρει ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων (εφεξής η «δήλωση συμφερόντων»). Κάθε μέλος οφείλει επίσης να υποβάλλει κατάλογο των ιδιωτικών χρηματοοικονομικών συναλλαγών που διενεργούνται εντός του αμέσως προηγούμενου έτους υποβολής της ως άνω δήλωσης σε παράρτημα αυτής (εφεξής το «παράρτημα I της δήλωσης συμφερόντων»). Ακόμη, οφείλει να υποβάλλει σε εμπιστευτική βάση στην επιτροπή δεοντολογίας, εξ όσων γνωρίζει, πληροφορίες για κάθε ιδιωτική χρηματοοικονομική συναλλαγή άνω των 10 000 ευρώ που διενεργείται από σύζυγο, σύντροφο ή ανήλικα τέκνα του εντός του αμέσως προηγούμενου έτους υποβολής της δήλωσης συμφερόντων, σε χωριστό παράρτημα της δήλωσης αυτής (παράρτημα II της δήλωσης συμφερόντων). Η δήλωση συμφερόντων⁽²⁰⁾ και το παράρτημα I της δήλωσης συμφερόντων δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ και τελούν υπό την επιφύλαξη τυχόν υποχώρησης του μέλους για υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης βάσει εφαρμοστέων εθνικών κανόνων ή συμβατικών όρων.
- 10.2 Η ΕΚΤ οφείλει να επεξεργάζεται και να τηρεί τα προσωπικά δεδομένα που συλλέγει βάσει των δηλώσεων συμφερόντων σύμφωνα με τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων στην οποία υπόκειται.

Σύγκρουση συμφερόντων

Άρθρο 11

Γενική αρχή σύγκρουσης συμφερόντων

- 11.1 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να αποφεύγουν κάθε κατάσταση η οποία μπορεί να εγείρει ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων. Ζήτημα σύγκρουσης συμφερόντων ανακύπτει στην περίπτωση που μέλη ή αναπληρωτές έχουν προσωπικά συμφέροντα τα οποία μπορούν να επηρεάσουν ή να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την αμερόληπτη και αντικειμενική εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους και καταλαμβάνει ενδεικτικά και τα μέλη της άμεσης οικογένειας των μελών ή αναπληρωτών (γονείς, τέκνα, αδελφία) και τους/τις συζύγους ή συντρόφους τους. Ειδικότερα, τα μέλη και οι αναπληρωτές δεν επιτρέπεται να εκμεταλλεύονται τη συμμετοχή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων ή πληροφορίες επαγγελματικής φύσης που κατέχουν με σκοπό τον προσπορισμό προσωπικού οφέλους. Δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων στην περίπτωση που το μέλος ή ο αναπληρωτής ανήκει στο κοινό ή σε ευρεία ομάδα προσώπων.
- 11.2 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να γνωστοποιούν εγγράφως και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στον/στην πρόεδρο ή τον/την προεδρεύοντα/ουσα του οικείου ανώτατου οργάνου της ΕΚΤ και στην επιτροπή δεοντολογίας κάθε κατάσταση δυνάμει να εγείρει ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων. Ειδικότερα, οφείλουν να ζητούν την εξαίρεσή τους από συζητήσεις, διαβουλεύσεις ή ψηφοφορίες που αφορούν κάθε τέτοια κατάσταση και δεν θα πρέπει να αποκτούν πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα.

⁽²⁰⁾ Βλ. υπόδειγμα δήλωσης συμφερόντων.

Άρθρο 12

Αμειβόμενη επαγγελματική δραστηριότητα συζύγου ή συντρόφου

Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να αναφέρουν χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στον/στην πρόεδρο ή τον/την προεδρεύοντα/ουσα του οικείου ανώτατου οργάνου της ΕΚΤ και στην επιτροπή δεοντολογίας κάθε επικερδή επαγγελματική δραστηριότητα ή άλλη αμειβόμενη δραστηριότητα των συζύγων ή συντρόφων τους, η οποία μπορεί να εγείρει ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων.

Άρθρο 13

Οφέλη (δώρα και φιλοξενία)

13.1 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να μη ζητούν οφέλη συνδεόμενα καθ' οιονδήποτε τρόπο με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους και να επιδεικνύουν προσοχή όταν τους προσφέρονται τέτοια οφέλη. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης ως «οφέλη» νοούνται δώρα, φιλοξενία ή άλλα ωφελήματα σε χρήμα ή σε είδος, τα οποία δεν συνιστούν συμφωνηθείσα αμοιβή για παρεχόμενες υπηρεσίες και τα οποία ο αποδέκτης συνήθως δεν δικαιούται.

13.2 Όφελος, το οποίο προσφέρεται ή δίδεται σε μέλη ή αναπληρωτές ή σε μέλη της άμεσης οικογένειάς τους, συζύγους ή συντρόφους τους και το οποίο συνδέεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με την εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους, μπορεί να γίνεται αποδεκτό από τα εν λόγω πρόσωπα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) προσφέρεται από οργανισμό του δημόσιου τομέα, περιλαμβανομένης άλλης κεντρικής τράπεζας, από εθνικό δημόσιο φορέα, διεθνή οργανισμό ή ακαδημαϊκή κοινότητα και η αξία του θεωρείται εθιμοτυπική και αρμόζουσα·
- β) προσφέρεται από μία ή περισσότερες ιδιωτικές οντότητες ή ιδιώτες και η αξία του δεν υπερβαίνει τα 100 ευρώ ή, εφόσον η αξία του υπερβαίνει το ποσό αυτό, i) το όφελος παραδίδεται στο ίδρυμα το οποίο εκπροσωπεί το μέλος ή ο αναπληρωτής ή ii) το μέλος ή ο αναπληρωτής καταβάλλει στο ίδρυμα το ποσό καθ' υπέρβαση των 100 ευρώ·
- γ) λαμβάνει τη μορφή φιλοξενίας, είναι ανάλογο των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του μέλους ή του αναπληρωτή και κείται εντός των συνηθών ορίων·
- δ) δεν προσφέρεται από εποπτευόμενη οντότητα·
- ε) η αποδοχή του δεν εγείρει άλλως ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων.

13.3 Η αποδοχή οφέλους σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να εμποδίζει ή να επηρεάζει την αντικειμενικότητα και ελευθερία δράσης του μέλους ή του αναπληρωτή, ούτε να δημιουργεί ανάρμοστη υποχρέωση ή προσδοκία στο πρόσωπο του αποδέκτη ή του προσφέροντος.

13.4 Τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής, ο/η πρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου και οι εκπρόσωποι της ΕΚΤ στο εποπτικό συμβούλιο οφείλουν να δηλώνουν χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στον γραμματέα της επιτροπής δεοντολογίας κάθε δώρο ή προσφορά δώρου που λαμβάνουν, ανεξαρτητως αξίας. Λοιπά μέλη και αναπληρωτές υπόκεινται στους εφαρμοστέους εθνικούς διαδικαστικούς κανόνες σχετικά με τη δήλωση δώρων.

Άρθρο 14

Βραβεία, τιμητικές διακρίσεις και μετάλλια

14.1 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να διασφαλίζουν ότι κάθε βραβείο, τιμητική διάκριση ή μετάλλιο συνάδει με τον δημόσιο χαρακτήρα της ιδιότητάς τους και δεν θίγει την ανεξαρτησία τους ούτε εγείρει ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων.

14.2 Τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να παραδίδουν στο ίδρυμα που εκπροσωπούν ή να δωρίζουν για φιλανθρωπικούς σκοπούς τυχόν χρηματικά ποσά ή τιμαλφή τα οποία συνοδεύουν την οικεία διάκριση και τα οποία τα πρόσωπα αυτά λαμβάνουν ως μέλη ή αναπληρωτές ανώτατου οργάνου της ΕΚΤ σε σχέση με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους.

Άρθρο 15

Προσκλήσεις σε εκδηλώσεις

15.1 Έχοντας επίγνωση της υποχρέωσής τους να τηρούν την αρχή της ανεξαρτησίας και να αποφεύγουν συγκρούσεις συμφερόντων, τα μέλη και οι αναπληρωτές μπορούν να αποδέχονται προσκλήσεις σε εκδηλώσεις ευρείας συμμετοχής, όπως συνέδρια, δεξιώσεις ή πολιτιστικές εκδηλώσεις, εφόσον η συμμετοχή τους δεν αντιβαίνει προς το συμφέρον της ΕΚΤ, και οφείλουν να επιδεικνύουν ιδιαίτερη σύνεση όσον αφορά την αποδοχή προσκλήσεων ατομικού χαρακτήρα. Δεν επιτρέπεται να αποδέχονται προσκλήσεις ή χρηματικά ποσά που δεν συνάδουν με τους εν λόγω κανόνες και οφείλουν να ενημερώνουν αντίστοιχα τους ομολόγους τους.

15.2 Τα μέλη και οι αναπληρωτές μπορούν να αποδέχονται την καταβολή εξόδων ταξιδιού ή/και διαμονής από τους διοργανωτές εκδηλώσεων του άρθρου 15.1. Αμοιβές τις οποίες οι ίδιοι αποδέχονται για διαλέξεις και ομιλίες που πραγματοποιούν υπό την επίσημη ιδιότητά τους πρέπει να διατίθενται για φιλανθρωπικούς σκοπούς από την ΕΚΤ, την οικεία Εθνική ή την ΕΑΑ.

15.3 Τα άρθρα 15.1 και 15.2 εφαρμόζονται και επί των συζύγων ή συντρόφων που συνοδεύουν τα μέλη και τους αναπληρωτές, εφόσον είναι επίσης αποδέκτες των σχετικών προσκλήσεων και εφόσον τούτο συνάδει με τη διεθνώς αποδεκτή εθιμική πρακτική.

Άρθρο 16

Κανόνες σχετικά με τις ιδιωτικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές

16.1 Τα μέλη και οι αναπληρωτές δεν επιτρέπεται να εκμεταλλεύονται εμπιστευτικές πληροφορίες προς ίδιο όφελος ή προς όφελος τρίτου, περιλαμβανομένης της διενέργειας ιδιωτικών χρηματοοικονομικών συναλλαγών και ανεξαρτήτως της διενέργειάς τους με ή χωρίς τη μεσολάβηση τρίτων, με ίδιο κίνδυνο και για ίδιο λογαριασμό ή με κίνδυνο και για λογαριασμό τρίτου. Όταν διενεργούν ιδιωτικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές, τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να επιδεικνύουν προσοχή, να είναι συγκρατημένοι και να επενδύουν σε μεσομακροπρόθεσμο ορίζοντα.

16.2 Συνιστάται στα μέλη και στους αναπληρωτές να θέτουν τις επενδύσεις τους υπό τον έλεγχο ενός ή περισσότερων αναγνωρισμένων διαχειριστών χαρτοφυλακίων που απολαύουν πλήρους διακριτικής ευχέρειας όσον αφορά τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων πέραν εκείνων που προορίζονται για τη συνήθη, προσωπική και οικογενειακή χρήση. Εφόσον έχουν εγκριθεί από την επιτροπή δεοντολογίας, αυτές οι ρυθμίσεις σχετικά με διακριτική ευχέρεια στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων εξαιρούνται από τους περιορισμούς του παρόντος άρθρου 16 (εκτός από τον περιορισμό που αφορά τη χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών).

16.3 Τα μέλη και οι αναπληρωτές δεν επιτρέπεται να διενεργούν ιδιωτικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές, με εξαίρεση τις ακόλουθες:

- α) αγορά ή πώληση δημόσια προσφερόμενων μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων με ευρεία διαφοροποίηση υπό την έννοια ότι δεν συγκεντρώνονται σε συγκεκριμένο τομέα, όπως οι ρυθμιζόμενες οντότητες ⁽²¹⁾, ο χρυσός ή τα κρατικά χρεόγραφα της ζώνης του ευρώ•
- β) αγορά ή πώληση δημόσια προσφερόμενων μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς•
- γ) αγορά ή πώληση μεριδίων κεφαλαίων επενδύσεων σε ακίνητα•
- δ) επενδύσεις σε μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις•
- ε) επενδύσεις σε νεοφυείς εταιρείες που δεν σχετίζονται με τον χρηματοπιστωτικό κλάδο, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι επενδύσεις δεν εγείρουν ανησυχίες σύγκρουσης συμφερόντων και ότι οι συμμετοχές του μέλους ή του αναπληρωτή δεν αντιπροσωπεύουν πλειοψηφικό μερίδιο.

16.4 Τα μέλη και οι αναπληρωτές δεν επιτρέπεται να πωλούν καμία επένδυση του άρθρου 16.3 προτού παρέλθει ένα έτος από την ημερομηνία αγοράς. Η ελάχιστη αυτή ενιαία περίοδος διακράτησης της επένδυσης δεν ισχύει εάν η οικεία συναλλαγή πώλησης αφορά απρόβλεπτες προσωπικές δαπάνες ή την κάλυψη τρεχουσών ή μελλοντικών δαπανών που σχετίζονται με μη επενδυτικούς σκοπούς ή αποτελούν μέρος συστηματικού και περιοδικού επενδυτικού σχεδίου το οποίο έχει συμφωνηθεί με τράπεζα ή οικονομικό σύμβουλο.

⁽²¹⁾ Για τους σκοπούς του παρόντος κώδικα η «ρυθμιζόμενη οντότητα» έχει την έννοια του άρθρου 2 σημείο 8 της κατευθυντήριας γραμμής (ΕΕ) 2021/2253 (ΕΚΤ/2021/49) και του άρθρου 2 σημείο 7 της κατευθυντήριας γραμμής (ΕΕ) 2021/2256 (ΕΚΤ/2021/50).

16.5 Τα μέλη και οι αναπληρωτές δεν επιτρέπεται να διενεργούν ιδιωτικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές του άρθρου 16.3 εντός του επταήμερου που προηγείται συνεδρίασης νομισματικής πολιτικής του διοικητικού συμβουλίου (εφεξής η «περίοδος απαγόρευσης συναλλαγών»).

16.6 30 ημέρες πριν από την εκτέλεση οποιασδήποτε συναλλαγής άνω των 50 000 ευρώ στα επενδυτικά μέσα του άρθρου 16.3 τα μέλη και οι αναπληρωτές δίνουν στην επιτροπή δεοντολογίας ειδοποίηση, χωρίς δυνατότητα ανάκλησής της. Η ειδοποίηση δεν δίδεται κατά τη διάρκεια περιόδου απαγόρευσης συναλλαγών. Η ειδοποίηση δεν απαιτείται για συναλλαγή πώλησης που αφορά απρόβλεπτες προσωπικές δαπάνες ή την κάλυψη τρεχουσών ή μελλοντικών δαπανών που σχετίζονται με μη επενδυτικούς σκοπούς.

16.7 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή μέσα εκτός εκείνων του άρθρου 16.3, τα οποία αποκτήθηκαν από μέλος ή αναπληρωτή πριν από την 1η Ιανουαρίου 2023 ή πριν από την έναρξη της θητείας του ή τα οποία περιήλθαν στην κατοχή του μεταγενέστερα υπό συνθήκες επί των οποίων δεν είχε επιρροή, μπορούν να διατηρούνται, αλλά η πώλησή τους ή η άσκηση δικαιωμάτων που συνδέονται με αυτά απαιτεί την προηγούμενη έγκριση της επιτροπής δεοντολογίας. Πάντως, μέλος ή αναπληρωτής οφείλει να πωλεί πριν από την έναρξη της θητείας του μέσα που έχουν εκδοθεί από ρυθμιζόμενες οντότητες.

16.8 Τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής, ο/η πρόεδρος του εποπτικού συμβουλίου και οι εκπρόσωποι της ΕΚΤ στο εποπτικό συμβούλιο υπόκεινται στις διαδικασίες παρακολούθησης της συμμόρφωσης όσον αφορά τις ιδιωτικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές τους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο πλαίσιο δεοντολογίας της ΕΚΤ.

16.9 Τα μέλη στα οποία δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 16.8, καθώς και οι αναπληρωτές, υπόκεινται σε παρακολούθηση της συμμόρφωσης αναφορικά με τη διενέργεια ιδιωτικών χρηματοοικονομικών συναλλαγών κατά τα προβλεπόμενα στους εφαρμοστέους εθνικούς διαδικαστικούς κανόνες, ενώ οφείλουν σε ετήσια βάση να βεβαιώνουν εγγράφως στην επιτροπή δεοντολογίας ότι τελούν σε συμμόρφωση με τους εν λόγω εθνικούς διαδικαστικούς κανόνες και ότι η σχετική παρακολούθηση της συμμόρφωσής τους έχει διενεργηθεί σύμφωνα με αυτούς ⁽²²⁾.

16.10 Τα μέλη και οι αναπληρωτές υπόκεινται στους περιορισμούς των άρθρων 16.3, 16.4 και 16.6 για περίοδο έξι μηνών μετά τη λήξη της θητείας τους.

16.11 Οι περιορισμοί του παρόντος άρθρου 16 δεν ισχύουν για τις ακόλουθες συναλλαγές για ιδιωτικούς σκοπούς:

- α) αγορά ή πώληση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων•
- β) αγορά ή εξαγορά ασφαλιστηρίων συμβολαίων ή προσόδων και συνταξιοδοτικών προγραμμάτων•
- γ) αγορά ή πώληση συναλλάγματος για μη επενδυτικούς σκοπούς•
- δ) αγορά ή πώληση εμπορευμάτων για μη επενδυτικούς σκοπούς•
- ε) τραπεζικές καταθέσεις και δάνεια (συμπεριλαμβανομένων των στεγαστικών δανείων), με όρους που είναι γενικά διαθέσιμοι στο κοινό.

Άρθρο 17

Κανόνες εφαρμοστέοι μετά τη λήξη της απασχόλησης

17.1 Τα μέλη οφείλουν να ενημερώνουν εγγράφως τον/την πρόεδρο ή προεδρεύοντα/ουσα του οικείου ανώτατου οργάνου της ΕΚΤ και την επιτροπή δεοντολογίας σχετικά με τυχόν πρόθεσή τους να ασκήσουν αμειβόμενη επαγγελματική δραστηριότητα εντός διετίας από τη λήξη της θητείας τους ή την παύση των καθηκόντων τους ως μελών ανώτατου οργάνου της ΕΚΤ.

Επίσης, επιτρέπεται να ασκούν αμειβόμενη επαγγελματική δραστηριότητα:

- α) σε σημαντικό ή λιγότερο σημαντικό πιστωτικό ίδρυμα μόνο μετά την παρέλευση ενός έτους από τη λήξη της θητείας τους ή από την παύση των καθηκόντων τους ως μελών ανώτατου οργάνου της ΕΚΤ•
- β) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, πλην των αναφερόμενων στο στοιχείο α) ανωτέρω, μόνο μετά την παρέλευση έξι μηνών από τη λήξη της θητείας τους ή από την παύση των καθηκόντων τους ως μελών ανώτατου οργάνου της ΕΚΤ•

⁽²²⁾ Βλ. υπόδειγμα δήλωσης συμμόρφωσης όσον αφορά τις ιδιωτικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

- γ) σε οντότητα που ασκεί δραστηριότητες άσκησης πιέσεων (lobbying) σε σχέση με την ΕΚΤ ή παρέχει υπηρεσίες συμβούλου ή/και εκπροσώπου της ΕΚΤ ή οποιουδήποτε εκ των ιδρυμάτων των παραπάνω στοιχείων α) ή β) μόνο μετά την παρέλευση έξι μηνών από τη λήξη της θητείας τους ή την παύση των καθηκόντων τους ως μελών ανώτατου οργάνου της ΕΚΤ.

Επιπλέον, τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής και του διοικητικού συμβουλίου μπορούν να ασκούν αμειβόμενη επαγγελματική δραστηριότητα:

- δ) σε αντισυμβαλλόμενο σε πράξεις νομισματικής πολιτικής ή πράξεις συναλλάγματος του Ευρωσυστήματος μόνο μετά την παρέλευση ενός έτους από τη λήξη της θητείας τους ή την παύση της ιδιότητας μέλους της εκτελεστικής επιτροπής ή του διοικητικού συμβουλίου, κατά περίπτωση·
- ε) σε διαχειριστή συστήματος πληρωμών ή διακανονισμού, κεντρικό αντισυμβαλλόμενο ή πάροχο μέσω πληρωμής υποκείμενο σε επίβλεψη από την ΕΚΤ, μόνο μετά την παρέλευση έξι μηνών από τη λήξη της θητείας τους ή την παύση της ιδιότητας μέλους της εκτελεστικής επιτροπής ή του διοικητικού συμβουλίου, κατά περίπτωση.

17.2 Οι αναπληρωτές οφείλουν να ενημερώνουν εγγράφως τον/την πρόεδρο ή προεδρεύοντα/ουσα του οικείου ανώτατου οργάνου της ΕΚΤ, και την επιτροπή δεοντολογίας σχετικά με τυχόν πρόθεσή τους να ασκήσουν αμειβόμενη επαγγελματική δραστηριότητα εντός ενός έτους από την παύση της συγκεκριμένης ιδιότητάς τους.

Επίσης, μπορούν να ασκούν αμειβόμενη επαγγελματική δραστηριότητα:

- α) σε σημαντικό ή λιγότερο σημαντικό πιστωτικό ίδρυμα μόνο μετά την παρέλευση έξι μηνών από την παύση της συμμετοχής τους στην άσκηση των σχετικών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων·
- β) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, πλην των αναφερόμενων στο στοιχείο α) ανωτέρω, μόνο μετά την παρέλευση τριών μηνών από την παύση της συμμετοχής τους στην άσκηση των σχετικών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων·
- γ) σε οντότητα που ασκεί δραστηριότητες άσκησης πιέσεων (lobbying) σε σχέση με την ΕΚΤ ή παρέχει υπηρεσίες συμβούλου ή/και εκπροσώπου της ΕΚΤ ή οποιουδήποτε εκ των ιδρυμάτων των παραπάνω στοιχείων α) ή β), μόνο μετά την παρέλευση τριών μηνών από την παύση της συμμετοχής τους στην άσκηση των σχετικών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων.

Επιπλέον, οι αναπληρωτές που παρίστανται σε συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου μπορούν να ασκούν αμειβόμενη επαγγελματική δραστηριότητα:

- δ) σε αντισυμβαλλόμενο σε πράξεις νομισματικής πολιτικής ή πράξεις συναλλάγματος του Ευρωσυστήματος μόνο μετά την παρέλευση έξι μηνών από παύση της συμμετοχής τους στην άσκηση των σχετικών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων·
- ε) σε διαχειριστή συστήματος πληρωμών ή διακανονισμού, κεντρικό αντισυμβαλλόμενο ή πάροχο μέσω πληρωμής υποκείμενο σε επίβλεψη από την ΕΚΤ μόνο μετά την παρέλευση τριών μηνών από την παύση της συμμετοχής τους στην άσκηση των σχετικών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων.

17.3 Πριν από την ανάληψη νέας αμειβόμενης επαγγελματικής δραστηριότητας τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να ζητούν από την επιτροπή δεοντολογίας την έκδοση γνώμης ως προς τη σχετική μεταβατική περίοδο (cooling-off period) στην οποία υπόκεινται βάσει του παρόντος άρθρου. Στη γνώμη της η επιτροπή δεοντολογίας μπορεί να εισηγηθεί:

- α) άρση ή και σύντμηση των μεταβατικών περιόδων του παρόντος άρθρου όταν τούτο επιτρέπεται, λαμβανομένης υπόψη της πιθανότητας εκδήλωσης σύγκρουσης συμφερόντων λόγω ανάληψης της νέας δραστηριότητας· ή
- β) παράταση των μεταβατικών περιόδων των άρθρων 17.1 στοιχείο α) και 17.2 στοιχείο α) έως δύο έτη για τα μέλη και έως ένα έτος για τους αναπληρωτές, όταν τούτο απαιτείται, λαμβανομένης υπόψη της πιθανότητας εκδήλωσης σύγκρουσης συμφερόντων λόγω ανάληψης της νέας δραστηριότητας σε σημαντικά ή λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα στην εποπτεία των οποίων συμμετείχε άμεσα το εκάστοτε μέλος ή ο αναπληρωτής.

17.4 Με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων εθνικών κανόνων τα ιδρύματα στα οποία απασχολούνται μέλη και αναπληρωτές θα πρέπει να καταβάλλουν σε αυτούς προσηκούσα αποζημίωση στη διάρκεια της περιόδου που εκτείνεται από τη λήξη της θητείας τους στο συγκεκριμένο ίδρυμα έως τη λήξη της οικείας μεταβατικής περιόδου στην οποία υπόκεινται. Η αποζημίωση θα πρέπει να καταβάλλεται ανεξαρτήτως της ύπαρξης πρότασης για νέα αμειβόμενη επαγγελματική δραστηριότητα. Επομένως, τα μέλη και οι αναπληρωτές μπορούν να ζητούν από την επιτροπή δεοντολογίας την έκδοση γνώμης σχετικά με το προσήκον ύψος της καταβλητέας αποζημίωσης στη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

17.5 Εφόσον στη διάρκεια της οικείας μεταβατικής περιόδου το μέλος ή ο αναπληρωτής αναλάβει αμειβόμενη επαγγελματική δραστηριότητα η οποία δεν εμπίπτει στα άρθρα 17.1 και 17.2 και το άθροισμα των καθαρών μηνιαίων απολαβών από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα και της αποζημίωσης που καταβάλλεται στη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου υπερβαίνει τις καθарές μηνιαίες απολαβές του τελευταίου έτους της θητείας του εν λόγω προσώπου, η καταβαλλόμενη αποζημίωση μειώνεται κατά το υπερβάλλον ποσό. Η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται προκειμένου για την αμοιβή για δραστηριότητες που είχαν ασκηθεί παλαιότερα και δηλωθεί από το μέλος ή τον αναπληρωτή.

17.6 Οι γνώμες που εκδίδει η επιτροπή δεοντολογίας κατά τα ως άνω άρθρα 17.3 και 17.4 διαβιβάζονται στο διοικητικό συμβούλιο. Στη συνέχεια αυτό απευθύνει σύσταση στην οικεία ΕΑΑ ή ΕθνΚΤ, η οποία και το ενημερώνει σχετικά με πιθανή ύπαρξη κωλύματος ως προς την εφαρμογή της σύστασης.

17.7 Στη διάρκεια της περιόδου δύο ετών ή ενός έτους από τη λήξη της θητείας τους τα μέλη και οι αναπληρωτές οφείλουν να υποβάλλουν σε ετήσια βάση στην επιτροπή δεοντολογίας υπογεγραμμένη υπεύθυνη δήλωση ⁽²³⁾ βεβαιώνοντας τις αμειβόμενες επαγγελματικές δραστηριότητές τους και τις αντίστοιχες απολαβές, βάσει της οποίας υποβάλλεται σχετική έκθεση στον/στην πρόεδρο.

Άρθρο 18

Μη συμμόρφωση

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης μέλους ή αναπληρωτή με τις διατάξεις του παρόντα κώδικα η επιτροπή δεοντολογίας επιχειρεί κατ' αρχάς τη διευθέτηση του ζητήματος μαζί τους, με την επιφύλαξη της εφαρμογής εθνικών κανόνων. Εφόσον δεν επιτευχθεί συμμόρφωση στη βάση της άσκησης ηθικής πίεσης, η επιτροπή δεοντολογίας οφείλει να παραπέμψει το ζήτημα στο διοικητικό συμβούλιο. Με βάση την εισήγηση της επιτροπής δεοντολογίας και αφού ακούσει τον ενδιαφερόμενο, το διοικητικό συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να του απευθύνει επίπληξη και, ανάλογα με την περίπτωση, να τη δημοσιοποιήσει.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 19

Κατάργηση

Ο παρών κώδικας αντικαθιστά τον ενιαίο κώδικα του 2019 με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2023.

Άρθρο 20

Δημοσίευση

Ο παρών κώδικας δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Οι ανώτατοι λειτουργοί της ΕΚΤ στους οποίους εφαρμόζεται ο παρών κώδικας θα υπογράψουν ατομικές δηλώσεις συμμόρφωσης κατά περίπτωση.

Άρθρο 21

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κώδικας αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2023.

⁽²³⁾ Βλ. υπόδειγμα υπεύθυνης δήλωσης.

Φρανκφούρτη, 23 Νοεμβρίου 2022

Η Πρόεδρος της ΕΚΤ
Christine LAGARDE
